

Wat is Folklore ?

Al te dikwijls denken de ontwikkelden, dat Folklore alleenlijk sprookjes, sagen, liederen en spreekwijzen opspeurt ; anderen denken dat de folkloristen enkel beuzelarijen zoeken aan te teekenen. Beide verkeeren in een valsche gedachte.

Van den oorsprong af, toen William Thoms zijn artikel schreef, in 1846, was er wel spraak van de volksgebruiken en het weten en denken van het volk ; wat de Franschen noemen : "Traditions populaires". Het was zeker te ver drijven, wanneer de Duitschers er de volksphysiologie, de ethnologie en de anthropologie gingen bijsleuren. "Op zijn hoogst genomen", zegt Prof. Schrynen, "is de folklore er een bepaald onderdeel van". Meer verwantschap vertoont ze wellicht met de psychologie der volkeren wetenschap, die de bestanddeelen en de wetten van het geestelijk volksleven wenscht op te sporen en te verklaren, onderzoekende de drie groote vraagstukken : taal, mythe en zedelijkheid.

Van de verschillende bepalingen der folklore, vinden wij de beste, deze van Is. Teirlinck. Zij is de studie van alles wat betrekking heeft op het volksgeloof, het volksleven, de volksliteratuur, de volkskunst en de volkswetenschap. In een woord alles wat in het volk berust en uit het volk komt.

Opdat onze medewerkers een dieperen blik in de folklore zouden hebben en best weten wat ons documentatie-bureau wenscht te kennen, diene volgende uitleg :

VOLKSGELOOF : Hier is geene spraak van dogma ; het geloof van het volk komt voort uit de kultuur van het volk, terwijl het volksgeloof een uitvloeisel is der onderkultuur, met wisselwerking van heidensche en christelijke begrippen (Dr Schrynen).

Men merke dus aan : 1^e Geloof in ingebeelde wezens : elven, kabouteren, reuzen, watergeesten, weerwolven, spoken, heksen. 2^e Geloof aan bijzondere krachten : boom- en bronvereering, dromen, voorkekenen, dagen en getallen. 3^e Geloof in verband met den godsdienst : bedevaartplaatsen, gebruiken : echt christelijke en andere met eene tint van bijgeloof.

VOLKSLEVEN : Hier is men in den kern der folklore. Wij onderscheiden twee deelen : 1^e *Het menschenleven* : gebruiken bij geboorte, jeugd, huwelijk, sterfgeval ; waarbij plaats vinden : kinderspelen, volksspelen, de volksgeneeskunde. - 2^e *Om het jaar*

gebruiken volgens den kalender : Kerstdag, Nieuwjaar, Driekoningen, Vastenavond, Halfvasten, Paschen, Sinzen, S. Jan, S. Pieter, S. Marten, S. Nikolaas, enz. Oogstfeesten, kermissen, verhuis, enz.

VOLKSLITERATUUR : Dit deel is zeer belangrijk op letterkundig gebied. Het wijst op de bestanddeelen van de volksverhalen enz. in vergelijking met vreemde producten. Men kan onderverdeelen in : sprookje en sage, liederen, raadsels, spreekwoorden. Hier ook vinden hunne plaats de dialectenstudie en deze der plaats- en persoonsnamen.

VOLSKUNST : Deel, dat te weinig wordt beoefend. Hier dienen opgemerkt het huis of de hoeve : ligging en inrichting, bouwstoffen ; gebruiken er aan verbonden. De huisraad in eigenaardigen vorm, verschillend in iedere streek ; de kleederdracht van man en vrouw, op het werk en des zondags.

VOLKSWETENSCHAP : De talrijke zegswijzen over weer en wind ; de gedachte over de vogelen, de dieren : hun ontstaan, wat ze zeggen in hun lied of geluid ; de naam en de kracht, ook de legenden van ontstaan van plant en bloem.

Zoals men ziet, is de omvang der folklore groot en valt er veel te zanten. Mochten wij, dank aan onze bereidwillige medewerkers, iets vernemen over dat alles, mochten zij getrouw de vragenlijsten, die wij in ieder nummer geven, invullen, in korte tijd zouden wij in Vlaanderen eene documentatie bezitten die, later in artikel gevormd, een heerlijke parel zou zijn aan de kroon van ons eigenaardig gebleven Vlaamsche Volk.

Over de folklore in het algemeen, zijn te raadplegen :

- G. Celis : De Folklore (Verhandelingen der K. V. H. U.) 1925.
V. Gittée : Vragenboek over de Folklore. Gent 1888.
D. Schrynen : Nederlandsche Volkskunde, 2 deelen Zutphen 1918
P. Sébillot : Le Folklore. Parijs. 1910.
I. Teirlinck : Le Folklore Flamand, Brussel.
A. Van Gennep : Le Folklore. Parijs. 1924.

G. Celis pr.